

2015 m. birželio 11 d., ketvirtadienis

P8_TA(2015)0231

Padėtis Nepale po žemės drebėjimų

2015 m. birželio 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Nepale po žemės drebėjimų (2015/2734(RSP))

(2016/C 407/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Nepalo,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio 25 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini, už vystymąsi atsakingo Komisijos nario Neveno Mimicos ir už humanitarinę pagalbą ir krizių valdymą atsakingo Komisijos nario Christoso Stylianideso bendrą pareiškimą dėl žemės drebėjimo Azijoje ir kitus oficialius pareiškimus,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio 30 d. Parlamento Delegacijos ryšiams su Pietų Azijos šalimis pirmininko pareiškimą dėl žemės drebėjimo Nepale,
 - atsižvelgdamas į Parlamento Delegacijos ryšiams su Pietų Azijos šalimis vizitą į Nepalą siekiant dalyvauti 9–ajame EP ir Nepalo tarparlamentiniame susitikime, vykusiame 2015 m. balandžio 8–10 d.,
 - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 2015 m. gegužės 15 d. rezoliuciją dėl neatidėliotinos pagalbos, atkūrimo ir atstatymo stiprinimo reaguojant į pražūtingus žemės drebėjimo padarinius Nepale,
 - atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,
 - atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą,
 - atsižvelgdamas į Nepalo iniciatyvas reaguojant į žemės drebėjimą, pavyzdžiui, nacionalinį atstatymo ir atkūrimo planą ir poreikių po nelaimės vertinimą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi humanitarinė padėtis Nepale ir aplinkiniame regione po 2015 m. balandžio 25 d. niokojančio žemės drebėjimo ir po vėlesnio 2015 m. gegužės 12 d. žemės drebėjimo tebėra itin bloga – iki dabar pranešta, kad daugiau kaip 8 800 žmonių žuvo ir dar daugiau sužeista, sugriauta bent pusė milijono namų, 2,8 mln. asmenų paliko namus ir milijonams žmonių reikia skubios humanitarinės pagalbos;
- B. kadangi, be to, 1,7 mln. vaikų teko palikti namus, jie neteko vieno arba abiejų tėvų arba jų namai ar mokykla buvo sugriauti; kadangi našlaičiams kyla didesnis bado, ligos, smurto, nepriežiūros ir prekybos žmonėmis pavojus; kadangi Nepalo policija pranešė apie atvejus, kai vaikų grupės pasiėmė su jais giminystės ryšiais nesusių suaugusieji; kadangi paskelbtas draudimas keliauti nelydimiems nepilnamečiams ir sustabdytas tarptautinis įvaikinimas;
- C. kadangi žemės drebėjimas ne tik nusinešė itin daug žmonių gyvybių ir sukėlė daugybę sužalojimų, bet ir labai pakenkė šalies kultūriniam, religiniam ir istoriniam paveldui, įskaitant keturias iš septynių Pasaulinio paveldo vietovių ir tūkstančius paminklų, šventyklų ir vienuolynų, suduodamas smūgį nacionalinei tapatybei ir pakenkdamas būtiniesiems įplaukų šaltiniams;
- D. kadangi pranešama apie daugiau kaip 500 didelių žemės nuošliaužų kalnų vietovėse, jos dažnai trikdo upių srovę, keldamos potvynių arba priedėdyninių ežerų prasiveržimo pavojų; kadangi dėl artėjančio musonų sezono išlieka labai didelė naujų nuošliaužų, potvynių ir ežerų prasiveržimo grėsmė;

2015 m. birželio 11 d., ketvirtadienis

- E. kadangi rimtai nerimaujama dėl užkrečiamųjų ligų protrūkių grėsmės, ypač perpildytose vietovėse ir vietovėse, kur buvo pažeistos vandens tiekimo, sanitarijos ir higienos sistemos;
- F. kadangi labai greitai turėtų prasidėti musoniniai lietūs, kurie gerokai pakenks pagalbos veiksmai, ypač atokesnėse vietovėse;
- G. kadangi dėl didelės žalos žemės ūkiu pagrįstiems pragyvenimo šaltiniams, Jungtinių Tautų vertinimu, 1,4 mln. žmonių reikia pagalbos maistu; kadangi sėjos sezonas prasideda ši mėnesį ir, kaip manoma, 236 000 žmonių reikia žemės ūkio gamybos žaliavų, įskaitant ryžių ir daržovių sėklą, ir kadangi šią padėtį apsunkina tai, kad žuvo daug gyvulių; kadangi ūkininkai, kurie praleis šių metų sėjos sezoną, neims derliaus iki 2016 m. pabaigos;
- H. kadangi Komisijos narys Ch. Stylianides kartu su JT generalinio sekretoriaus pavaduotoja Valerie Amos 2015 m. balandžio 30 d. – gegužės 2 d. aplankė nukentėjusias vietas;
- I. kadangi ES ir jos valstybės narės ėmėsi atsakomųjų veiksmų ir suteikė didelę finansinę pagalbą, nedelsiant suteikdamos leidimą panaudoti 6 mln. EUR skubioms reikmėms ir iš viso numatydamos 22,6 mln. EUR Komisijos išlaidų, be to, jos suteikė pagalbos reikmenis ir pasiuntė paieškos bei gelbėjimo komandas pagal ES civilinės saugos mechanizmą;
- J. kadangi, kita vertus, 2015 m. birželio 4 d. JT humanitarinės pagalbos koordinatorius pareiškė, kad tarptautinė finansinė parama Nepalui vis dar nepatenkinama ir kad Jungtinės Tautos gavo tik 120 mln. USD iš bendros 422 mln. USD sumos, kuri buvo pažadėta;
- K. kadangi neseniai atidarytas pagalbos nelaimės atveju centras ir humanitarinės pagalbos telkimo bazė, kurie dvi savaites dalino maisto daivinius 200 000 asmenų ir kurie taip pat remiami ES lėšomis, veikia sėkmingai ir yra geri pavyzdžiai tos krypties, kuria vyriausybė žengė dar prieš žemės drebėjimą;
- L. kadangi pagalbos veiklą vis dėlto buvo sunku vykdyti dėl ribotos ir sugadintos infrastruktūros, tačiau buvo sukurti tiekimo maršrutai per kaimyninių valstybių teritoriją, be kita ko, per Indiją, kuri vykdė iniciatyvą „Operacija draugystė“;
- M. kadangi išlieka problemų (nors dalis jų išspręstos) dėl ilgai trunkančių muitinės procedūrų, taikomų oficialių ir privačių paramos teikėjų į Nepalą siunčiamai humanitarinei pagalbai; kadangi 30 dienų trukęs atleidimas nuo importo muitų nustojo galioti ir buvo pakeistas visiškai arba iš dalies nuo importo mokesčių atleisti prekių sąrašu ir dėl to šiuo metu kai kuriems pagalbos reikmenims taikomi importo muitai;
- N. kadangi pasirodė nerimą keliančių ženklų, kad diskriminacija dėl lyties, kastos ir etninės priklausomybės trukdo pagalbos veiklai, ir kyla grėsmė, kad tūkstančiai žmonių, kuriems po žemės drebėjimų reikalinga pagalba, bus palikti likimo valiai; kadangi daugiau kaip pusė šalies dalių bendruomenės vis dar laukia pastogės ir maisto daivinių;
- O. kadangi, Nepalo finansų ministerijos vertinimais, atstatymo kaina – maždaug 10 mlrd. USD (pusė šalies metinio BVP);
- P. kadangi Nepalo vyriausybė paskelbė, kad 2015 m. birželio 25 d. ji Katmandu surengs tarptautinę konferenciją, siekdama sutelkti tarptautinę finansinę paramą šalies atstatymo ir atkūrimo veiklai;
- Q. kadangi Nepalas yra viena iš skurdžiausių šalių pasaulyje ir tik neseniai lėtai pradėjo atsigaivinti po 10 metų trukusio pilietinio karo; kadangi, nepaisant to, vyriausybė pastaraisiais metais dėjo pastangas pasiruošti galimam žemės drebėjimui;

2015 m. birželio 11 d., ketvirtadienis

1. reiškia nuoširdžiausią užuojautą visiems nukentėjusiems nuo šios baisios tragedijos, be kita ko, daugiau nei 8 800 Nepale, Indijoje, Kinijoje ir Bangladeše žuvusių žmonių šeimoms;
2. žavisi Nepalo institucijų ir visuomenės pastangomis įvykus žemės drebėjimams;
3. palankiai vertina greitai Komisijos ir valstybių narių suteiktą pagalbą Nepalui ir ragina tarptautinę bendruomenę toliau padėti Nepalo vyriausybei teikti trumpalaikę humanitarinę pagalbą ir vykdyti ilgalaikio atstatymo ir atkūrimo veiklą, ypatingą dėmesį skiriant žemės ūkio sektoriui ir sunkiai pasiekiamoms vietovėms, taip pat laikytis savo įsipareigojimų;
4. pabrėžia, kad svarbu teikti neatidėliotinos sveikatos priežiūros paslaugas ir vykdyti priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią užkrečiamųjų ligų protrūkiui; ragina ES ir tarptautinę bendruomenę remti sveikatos priežiūros įstaigų ir paslaugų atgaivinimą šalyje, ypač atokiose vietovėse, be kita ko, tiekiant medicinos pagalbą skirtas palapines ir įrangą nukentėjusioms ar sunaikintoms sveikatos priežiūros įstaigoms;
5. ragina Nepalo vyriausybę ir tarptautinę bendruomenę užtikrinti, kad vaikai, kurie buvo atskirti nuo savo šeimų, kuo greičiau prie jų prisijungtų ir kad vaikai būtų humanitarinės intervencijos dėmesio centre; be to, ragina skirti ypatingą dėmesį itin pažeidžiamai vaikų padėčiai, įskaitant daugelį nepakankamos mitybos atvejų bei išnaudojimo ir prekybos žmonėmis riziką; pabrėžia, jog svarbu, kad vaikai vėl mokytųsi;
6. reiškia susirūpinimą dėl pranešimų apie moterų ir vaikų išnaudojimą ir priekabiavimą prie jų laikinose stovyklose ir ragina Nepalo vyriausybę imtis papildomų priemonių, siekiant užtikrinti pažeidžiamų žmonių saugumą ir greitą tokių pranešimų tyrimą;
7. ragina tarptautinę bendruomenę padėti Nepalo vyriausybei gelbėti ir atkurti nukentėjusį kultūrinį, religinį ir istorinį paveldą;
8. pabrėžia, jog, Jungtinių Tautų vertinimais, skubiai reikia skirti dar 298,2 mln. USD, kad būtų galima teikti humanitarinę pagalbą, visų pirma atsižvelgiant į artėjančią musonų sezoną, taip pat ragina atnaujinti pastangas visame pasaulyje siekiant patenkinti šiuos neatidėliotinus finansavimo poreikius;
9. primygtinai ragina Nepalo vyriausybę išspręsti likusias problemas, susijusias su humanitarinei pagalbai taikomomis muitinės procedūromis, siekiant panaikinti Nepalo pasienyje vietos policijos humanitarinei pagalbai taikomus vadinamuosius pagalbos mokesčius, taip pat bendradarbiauti su pagalbos agentūromis siekiant užtikrinti, kad pagalba greitai patektų ten, kur jos reikia;
10. reiškia susirūpinimą dėl pranešimų apie diskriminaciją skirstant humanitarinę pagalbą ir ragina Nepalo vyriausybę užtikrinti, kad pagalba pasiektų tuos, kuriems jos reikia, nepriklausomai nuo pagalbos gaunančių asmenų tapatybės ir pagalbos kilmės šalies; taip pat ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąją įgaliotinę bendraujant su Nepalo institucijomis kuo aukštesniu lygiu aptarti šį klausimą;
11. giria regiono šalių vyriausybes, ypač Indijos vyriausybę, už jų paramą vykdančią tarptautinės pagalbos veiklą; ragina Komisiją, valstybes nares ir tarptautinius suinteresuotuosius subjektus toliau bendradarbiauti su Nepalo vyriausybe ir kitų regiono šalių vyriausybėmis siekiant pagerinti parengtį ir atsparumą gaivalinėms nelaimėms, be kita ko, susijusį su statybos kodeksais, infrastruktūra ir ekstremalių situacijų valdymo planais; pabrėžia, kad nacionaliniame atstatymo ir atkūrimo plane taip pat reikėtų spręsti kitus svarbius klausimus, įskaitant kovos su skurdu, aplinkos apsaugos ir klimato kaitos klausimus;
12. pabrėžia, kad Nepalas, kaip šalis po konflikto, pereidamas prie demokratijos turi dėti daugiau vidaus pastangų ir gauti daugiau tarptautinės paramos; ragina Nepalo politines jėgas dirbti kartu, vadovaujantis konstruktyvaus bendradarbiavimo ir kompromisų paieškos principais, siekiant priimti naują, demokratinę ir įtraukią konstituciją, kuri atitiktų Nepalo žmonių lūkesčius, būtų svarbus taikos proceso žingsnis ir didelis indėlis į greitą ir sėkmingą šalies atkūrimą po nelaimių; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina 2015 m. birželio 8 d. pasiektą Nepalo pagrindinių politinių partijų susitarimą;

2015 m. birželio 11 d., ketvirtadienis

13. pabrėžia, jog itin svarbu surengti vietos rinkimus, kurie jau seniai turėjo būti organizuoti, atsižvelgiant į tai, kad atstatymo pastangų sėkmė priklausys nuo vietos valdžios institucijų administracinių pajėgumų;
 14. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Nepalo Vyriausybei ir Steigiamajai Asamblėjai, Pietų Azijos regioninio bendradarbiavimo asociacijos šalių vyriausybėms ir parlamentams bei Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.
-